

*Белік Г. Р., здобувач вищої освіти,
Родигін К. М., канд. філос. наук, доцент,
доцент кафедри журналістики та соціальних комунікацій,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

СТВОРЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ВИКЛИК ДЛЯ СУЧАСНИХ МЕДІА

Анотація. У роботі досліджено використання штучного інтелекту для створення маніпулятивного візуального контенту, розглянуто і проаналізовано приклад такої маніпуляції у соціальних мережах та методи розпізнавання штучних зображень.

Ключові слова: візуальний контент, штучний інтелект, медіа.

Вступ. Із приходом та розвитком штучного інтелекту (ШІ, AI) спосіб життя людства кардинально змінився. ШІ робить повсякденне життя набагато простішим: «Впровадження штучного інтелекту у створення контенту – це найпростіший і найшвидший спосіб підвищити свій рейтинг і маркетингові показники» [1]. Його можливості можуть бути використані для створення контенту – тексту, зображення, відео та аудіо.

Актуальність. За результатами дослідження аналітичної та дослідницької консалтингової компанії Saturday Team, протягом останніх 10 років ІТ-індустрія України активно зростала, разом із нею розвивалася й сфера штучного інтелекту, а кількість AI-спеціалістів/ок зросла в 5 разів [2]. Це може свідчити про збільшення доступності технологій та/або інструментів для контентмейкерів. Один із прикладів – створення візуального контенту, наприклад, фотоілюстрацій (рис. 1).

Рисунок 1 – Ілюстративний візуальний контент, згенерований ШІ

ШІ на основі комп'ютерного зору відіграє ключову роль у створенні зображень і відео; дає змогу автоматично розпізнавати об'єкти, додавати теги, покращувати візуальні елементи, сприяючи створенню професійної графіки для веб-сайтів і соціальних мереж [3].

Однак можливості генерації фотозображень можуть бути використані і для поширення дезінформації, фейків та маніпуляцій через стимулювання взаємодії з подібним контентом шляхом емоційного залучення аудиторії. Прикладом цьо-

го є нещодавні масові публікації на сторінках соцмереж із зображеннями нібито українських військових, що містять ознаки генерації за допомогою ШІ. Як повідомляє Центр протидії дезінформації, в українському сегменті соцмереж шириться велика кількість таких дописів із закликами привітати військових чи то з днем народження, чи то з весіллям (рис 2) [4].

Рисунок 2 – Ліворуч – скріншот допису зі згенерованим ШІ зображенням, праворуч – демонстрація недоліків зображення

Щоб розпізнати зображення, згенероване ШІ, скористаємося порадами, які надав ресурс «Медіамейкер» [5]. Насамперед на зображенні наявний специфічний «пластиковий» блиск, що є однією з ознак штучного зображення. Збільшення і розгляд деталей виявляє поширені проблеми з частинами тіла. У цьому випадку звертаємо увагу на пальці: на передньому плані спостерігаємо викривлені пальці на руках у військових. Також одна з пляшок на столі незвичної форми; відтінок однострою не схожий на камуфляж ЗСУ, відсутні розпізнавальні знаки. На фоні бачимо речі, серед яких також вимальовується ще один солдат, який стоїть. Загалом речі на фоні виглядають неприродно.

За однією з порад, зворотний пошук за зображенням у Google Lens та TinEye може допомогти перевірити справжність фотозображення через встановлення його оригінальної публікації та порівняння версій. Проте для цього випадку пошук дав результат 0 збігів.

Отже, це зображення є згенерованим за допомогою ШІ. Як наголошує Центр протидії дезінформації, подібні публікації поширюють боти, яких можна розпізнати за дивною назвою сторінки, а також за реєстрацією (зазвичай в Індонезії).

незії чи Іспанії). Їх завдання – викликати в небайдужих емоції та заохотити відреагувати (лайком, коментарем, поширенням). У такий спосіб ці публікації отримують тисячі взаємодій від реальних користувачів, що сприяє швидкому просуванню сторінок [4].

Подібний контент є небезпечним в інформаційному просторі України, адже такі сторінки в соцмережах може використовувати російська пропаганда в інформаційній війні проти українців: «Зокрема, на сторінках з ШІ-зображеннями збирається велика аудиторія, яка не надто критично ставиться до побаченого у мережі та сприйнятлива до інформаційних маніпуляцій» [4]. Завдяки цьому ворог отримує можливість для розповсюдження та просування токсичних і небезпечних нарративів для України. Також варто наголосити, що в подібних дописах є загроза шахрайства, адже вони можуть містити шкідливі посилання, замасковані, наприклад, під петицію, яку нібито необхідно підписати.

Висновки. ШІ допомагає у створенні візуального контенту, але водночас його використовують для поширення дезінформації та маніпуляцій. Тож найголовніше – дотримуватися інформаційної гігієни, перевіряти фото / зображення, як це було продемонстровано вище, та не піддаватися маніпуляціям.

Список використаних джерел

1. Ivan Leong. Що потрібно і чого не потрібно робити при використанні AI у створенні контенту. *Ranktracker*. Серпень 24, 2024. URL: <https://www.ranktracker.com/uk/blog/the-dos-and-donts-when-using-ai-in-content-creation/> (дата звернення: 18.10.2024).
2. Saturday Team. *AI-екосистема України: таланти, компанії, освіта*. Червень 6, 2024. URL: <https://aihouse.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/AI-Ecosystem-of-Ukraine-by-AI-HOUSE-x-Roosh-UA.pdf> (дата звернення: 18.10.2024).
3. Felix Rose-Collins. Створення контенту зі штучним інтелектом: Підвищення продуктивності та креативності. *Ranktracker*. Травень 20, 2024. URL: <https://www.ranktracker.com/uk/blog/ai-powered-content-creation-boosting-productivity-and-creativity/> (дата звернення: 18.10.2024).
4. Центр протидії дезінформації. Київ. *Facebook*. 27.09.2024. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=544428108106259&set=a.117239117491829> (дата звернення: 18.10.2024).
5. Боць Т. Скільки пальців на руці? Як розпізнати зображення, згенероване ШІ. *Media-maker*. Квітень 14, 2023. URL: <https://mediamaker.me/skilky-palcziv-na-ruczi-yak-rozpiznaty-zobrazhennya-zgenerovane-shi-2094/> (дата звернення: 18.10.2024).